

Juldagen

Tom Hardts postilla, andra årgången

Evangelium: Joh. 1:1–14.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

I denna högtidliga stund skall vi ännu en gång tillbedja Gud med de ord, som vi så ofta brukat som inledning till denna stora festdags predikan:

Kommen, låtom oss jubla i Herranom och förkunna det närvarande mysteriet! Den åtskiljande muren är riven, det flammande svärdet viker undan, och kerubim lämnar livets träd. Ty Faderns väsens avbild, evighetens Herre anammar människogestalt. Han förblev vad han var: evig och oföränderlig Gud, och vad han ej var, antog han: han blev människa av kärlek till människorna. Till honom vilja vi ropa: Du, som är född av Jungfrun, förbarma dig över oss.

Denna lovprisning strömmar fram ur det bibliska vittnesbördet om denna festdags innehåll, det, som vi avlyssnat i dagens evangelium och predikotext. Vi har hört ängeln försäkra, att barnet är "Messias, Herren", just den Herre, som är ängeln Herre, och som skapat och uppehåller ängeln. Evangelisten S:t Johannes har sagt oss just detsamma med sina inledningsord till sitt evangelium: "I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud". Så beskriver alltså S:t Johannes den Jesus, vid vars bröst han vilade på skärtorsdagsnatten. Det var evighetens Herre, som den natten talade, som i den stunden instiftade sakramentet, och som dog på korset och som uppstod på tredje dagen.

Inte först de 318 heliga fäderna på kyrkomötet i Nicea, som gav oss mässans trosbekännelse, inte först de heliga fäderna på klostret Bergen, som gav oss Konkordieboken, våra evangelisk-lutherska bekännelseskrifter, har skänkt oss förkunnelsen om Jesus som "Faderns väsens avbild, evighetens Herre". Det är d. h. Skrifts klara, entydiga och bärande undervisning, inte bara det Nya Testamentets utan också det Gamla Testamentets. När S:t Johannes skriver: "I det var liv, och livet var människornas ljus", för han oss till det eviga Ordets uppenbarelser i det gamla förbundet, till de många ställen, där Herren, som uppenbarar sig, talar om Herren, som har sänt honom, och där Herren, som sänder, talar om Herrens sände,

"malak Jahve", som Herren, just den åtskillnad och identitet, som ligger i orden: "Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud". Den Herrens sände eller ängel, som talar till tjänstekvinnan Hagar, får av henne namnet "Du är seendets Gud", ja, "Har jag då verkligen här fått se en skymt av honom som ser mig?" (1 Mos. 16:13) Så kunde Hagar tala, ty "Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud". Det är samme "Herrens ängel", som för Israel ut ur Egypten i eldstoden och molnstoden (2 Mos. 23:20), och som samtidigt omtalas med försäkran, att "Herren gick framför dem". (2 Mos. 13:21) Så är det helt naturligt, att S:t Johannes skriver om Jesu ankomst till Israel: "Han kom till sitt eget", just därför att det var det eviga Ordet, som kallat Israel till sin egendom och gjort det till sitt folk, alldeles som S:t Paulus om uttåget ur Egypten skriver: "en andlig klippa, som åtföljde dem, och den klippan var Kristus". (1 Kor. 10:4) Denna Kristi närvaro i öknen ett och ett halvt årtusende före aposteln är inte en ovederhäftig mystikers övergrepp på texten, inte ett inläsande i dem av egna älsklingstankar, utan ett utläsande av det faktum, att Moses själv ger till känna, att Herren har uppenbarat sig i Ordet, i Sonen. Därför säger också Jesus om Moses: "Ty om mig har han skrivit". (Joh. 5:46) Ja, inte bara skrivit utan också mött, liksom Abraham personligen sett, skådat och känt evighetens Herre, Ordet, som kom till honom: ja, "Abraham, eder fader, fröjdade sig över att han skulle få se min dag. Han fick se den och blev glad." (Joh. 8:56)

Så är Ordets eviga existens, Sonens föruttillvaro som Den Andra Personen i Den Heliga Treenigheten, Jesu gudom enhälligt bekräftad av skrifterna. Patriarkerna, profeterna, Israels fromma i alla tider betygar, att han är "Faderns väsens avbild". I kraft av Den Tredje Personen i Den Heliga Treenigheten, Den Helige Ande, profeternas Ande, har de också trott och talat om hur en gång det skulle ske, att "evighetens Herre anammar människogestalt". Deras samfälliga tro har vi hört i dagens läsning ur profeten Jesaja: "Ett barn varder oss fött, en son bliver oss given ... Underbar i råd, Väldig Gud, Evig Fader, Fridsfurste". Så har genom dem Anden vittnat om hur Faderns Son skall födas som Jungfruns son, hur ur Den Heliga

Treenighetens sköte vår frälsning skall träda fram i kött och blod. Härom säger vi, att

- I. **vår frälsning vilar helt i Ordet från före begynnelsen,**
- II. **det eviga Ordet allena kan i köttet öppna himlaporten,**
- III. **trons glädje över det närvarande frälsningsundret är ständig julglädje.**

I. Vår frälsning vilar helt i Ordet från före begynnelsen.

Allt, som i denna stund sker i Jesu namn och på hans befallning, predikstolens bruk, dukandet av Herrens bord, hämtar sitt nödvändiga, ouppgivbara upphov i Ordet av evigheten. Allt annat vore ju människofunder, förgängliga tankar och påfund. Nu hör vi något annat, det Jag, som en gång sade sitt "Varde", den mörka, varma stämman, som dragit oss alla ut ur intet och ställt oss inför sig. Han och han ensam är centrum denna dag. Med Allhärskarens, den Eviges, rätt drar han till sig våra blickar, låter sig tros och förkunnas som den, som vilar i krubban, som omvärvs av Ordet, som stiger ned på altaret i mässans under.

II. Det eviga Ordet allena kan i köttet öppna himlaporten.

"Den åtskiljande muren är riven, det flammande svär-

det viker undan, och kerubim lämnar livets träd." Så lyder mandomsanammelsens storverk. Fiendskapen mellan Gud och oss är nedbruten, sedan Ordet i sitt kött och blod sonat våra synder. Den gudomliga, straffande vreden är mättad i Golgatas offer. Paradisets frukter, liv och odödlighet, skänks i honom, som säger till oss: "Mitt kött är sannskyldig mat, och mitt blod är sannskyldig dryck" (Joh. 6:55), allt som det eviga Ordets segervinnande, rättfärdiggörande kött och blod. Just för detta, bara för detta blev evighetens Herre människa, firar vi jul, håller vi juldags-högmässa, jublar vi "i Herranom".

III. Trons glädje över det närvarande frälsningsundret är ständig julglädje.

Vår hedniska omvärld söker vid denna tid julglädje. Det vore obibliskt att förneka, att människorna också får en sådan, t.o.m. av Gud själv, ty det är ju han som "vederkvickt edra hjärtan med mat och glädje" (Apg. 14:17), ett apostlaord till riktiga avgudadyrkare. Ja, Ordet av evighet har skänkt hedningarna allt gott, de goda rätterna, "vinet som gläder människornas hjärta" (Ps. 104:15), doften av ljus och gran. Han skapade allt och ger allt. Ändå är det inte en förblivande julglädje. Den sortens glädje kommer av ett enda, av att ständigt tacka för att Gud, som håller allt vid makt, av Jungfrun tagit mänsklig natur. Den tron gör hjärtat varmt och omvärver oss alla dagar med "det närvarande mysteriet".

Amen.